Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Братія, не вдавайтесь в тугу, а молітесь Богу і работайте разумно, во ім'я матері нашої України безталанної.
Тарас ШЕВЧЕНКО

38 (506)
18 вересня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

РОЗДУМИ БЕЗ УПЕРЕДЖЕННЯ

Наша безпечність не має меж. У державі йде війна, а ми поводимось так, ніби все це діється десь далеко від нас, мало не у тридев'ятому царстві, й нас воно не стосується.

Хоч, по правді, дещо й робимо. По копійці збираємо кошти на оснащення бійців, на аптечки для порятунку поранених, на купівлю сякої-такої військової техніки... А ще – приймаємо переселенців. А вони – ой які ж різні. Спілкування з ними викликає різні думки і роздуми, зрештою – запитання? Що з цим нам робити?

Щодня бачу людей зі сходу, адже у «Просвіті» знаходиться координаційний штаб для біженців. Бувають різні. Одна з жінок з натрудженими порепаними руками з-під Луганського аеропорту розповіла, що покинули свою сільську садибу через загрозу бути вбитими бойовиками. Адже вони, як і їхні сусіди, допомагали українським воякам. Та як ті відступили, в село повернулись лугандівці й почали розправу. Кілька бойовиків прийшли на сусідське подвір'я, подивилися в якісь папери й наказали всій родині вийти у двір. Вивели їх на город і зачитали вирок: мовляв, за допомогу фашистам і бандерівцям – розстріляти. Вирок тут же виконали. А тіла сяк-так загребли в поспіхом вириту яму. «Отож ми, поки на нас не донесли, покинули всю господарку, четверо поросят і приїхали сюди. Бо нас би чекала така ж доля...», – плакала жіночка.

Пригадую інший випадок. Якось така собі поважного віку, але метка, пані різко відчинила двері редакції і з притиском запитує:

– Здєсь штаб прійома бєжєнцев?!

– Ні, ні! – відповідаю. – Їхні двері навпроти. А звідкіль ви прибули?

– С Луганска. Панімаєтє, бандєровци і фашисти там стрєляют і ми вінуждєни білі бєжать, – обурюючись переконливо вигукує вона.

– Але ж ви саме прибули до тих бандерівців і фашистів, – говорю їй.

Жіночка враз стихає, здивовано дивиться на мене й сердито грюкає дверима...

А ось позавчора якась поважна пані, як вона сказала, біженка з Донецька, приміряючи на себе джинси та іншу одіж гуманітарної допомоги з Німеччини, себто з Євросоюзу, у координаційному штабі майже з викликом безпардонно твердила, що донецькі хочуть у Митний союз. А ще переконувала, що у війні на сході Росія не винна. І взагалі Донецьк ні від кого не треба захищати. Мовляв, самі розберемось.

Що тут сказати?.. Хіба що згадаю, що донецькі вже почали розборки в Івано-Франківську. Днями на одній з дискотек у центрі міста вони прискіпувались до офіціанток, і врешті затіяли бійку з місцевими. Коли охорона розборонила дебоширів, один із них написав заяву на відшкодування розбитих окулярів нібито вартістю 500 у. о., а інший вимагав за порвану футболку повернути сто доларів. Як кажуть, нічогенько так.

Не хотілося б навіювати якісь упередження, але у мене постійно постає запитання: чому молоді здорові чоловіки-переселенці замість того, щоб захищати свою оселю, свою землю, свій край, прикриваючись дружинами й діточками, все їдуть і їдуть до нас? На здоровий глузд: якщо не хочеш отих ДНР чи ЛНР, відправляй дружину й дітей у безпечне місце, а сам ставай воїном, записуйся у добровольчий батальйон і воюй за свою домівку.

А втім, щоб ніхто не звинуватив мене в упередженні, подаємо публікацію Юрія Пригорницького з «Літературної України» «Вислухайте Донбас! Вислухали. Казнащо» (чит. 3 стор.)...

Богдан ВІВЧАР

ІСТОРИЧНИЙ ЧАС

ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ У ЄВРОПУ

Верховна Рада і Європарламент у вівторок синхронно ратифікували Угоду про асоціацію України та Євросоюзу.

За відповідне рішення проголосувало 355 народних депутатів України, а у Страсбурзі – 535 євродепутатів.

Спікер Ради Олександр Турчинов назвав ратифікацію «історичним шансом», який Україна «виборола кров'ю». Перед голосуванням до зали прийшли Президент Петро Порошенко та прем'єр Арсеній Яценюк.

Прем'єр Арсеній Яценюк заявив, що ратифікація – «це тільки початок великого європейського шляху», і політична еліта країни має показати таку ж волю до змін, яку показав український народ.

Президент Порошенко подякував європейцям за підтримку.

«Ця атмосфера, яка панує в парламенті, дуже нагадує атмосферу тут у 1991 році, коли ми здобули Незалежність», – заявив він. Президент нагадав, що Небесна сотня і майже 900 українських військових виборювали право України на життя з Європою.

«Жодна нація не платила такої високої ціни за право бути європейцями. Хто наважиться закрити двері до Європи перед нами? Хто буде проти надання Україні перспективи членства в ЄС, до якої ми зараз робимо перший крок?», – запитав Президент.

Він наголосив, що в Угоді не змінено жодного параграфа і підписав закон про ратифікацію одразу ж у залі Верховної Ради.

А перед тим зранку таємним голосуванням ухвалили закон про особливий статус Донбасу. Оцінка цього кроку неоднозначна.

Лідер фракції «Свобода» Олег Тягнибок заявив, що ухваленням законів щодо особливого статусу частини Донбасу та амністії для сепаратистів – це, по суті, капітуляція України. І свободівці не брали участі в голосуванні. 16 вересня перетворилося на 16 січня, коли були ухвалені так звані «диктаторські» закони команди Януковича.

«Дуже багато норм (законів) не відповідають інтересам Української держави – починаючи зі створення так званої «народної міліції», призначення суддів і прокурорів. А ще перекреслено захист української мови. І взагалі там немає жодного слова про захист україномовного населення на цій окупованій території», – обурився лідер «Свободи». «До того ж, українці мають фінансувати відбудову цих територій. А вони будуть діяти, як їм заманеться», – наголосив він.

«Оце так зване перемир'я досягнене дуже великою ціною, аж надто великою ціною для українців», – переконаний Тягнибок.

Дуже важко проходив у сесійній залі ВР і законопроект про люстрацію. Лише після п'ятої спроби, під тиском активістів, які перекрили вулицю Грушевського і запалили шини, після того як реґіонала Журавського запакували у сміттєвий бак, закон про люстрацію був прийнятий 231 голосом.

Попри ейфорію, сумніви, розчарування все ж 16 вересня став історичним днем у нашій новітній історії. Він зародив надію на європейське майбутнє України.

Богдан ВІВЧАР

СЕСІЇ РАД

БЮДЖЕТ, ФІНАНСИ, МАЙНО

У п'ятницю відбулася 31-ша сесія обласної ради шостого демократичного скликання. Голова обласної ради Василь Скрипничук від усіх депутатів подякував їхньому колезі, голові постійної комісії облради з питань екології, раціонального природокористування, рекреації та розвитку туризму Андрієві Троценку за гідну роботу протягом півроку, в непростий час, на посаді голови облдержадміністрації. А новий голова облдержадміністрації Олег Гончарук висловив сподівання, що співпраця обласної виконавчої влади з депутатським корпусом буде плідною, конструктивною, на благо жителів Прикарпаття і всієї України.

Депутати і всі присутні на сесії, в роботі якої взяли участь представники спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, вшанували хвилиною мовчання пам'ять 37-ми прикарпатців, найкращих синів України, які, захищаючи її Незалежність, загинули на столичному Майдані й у війні, що йде нині на сході нашої держави. В. Скрипничук звернувся до депутатів,

(Чит. 2 стор.)

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

НОВИЙ ГОЛОВА ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Минулого тижня громадськості було представлено нового голову облдержадміністрації. Перший заступник глави АП України Геннадій Зубко зачитав укази Президента Петра Порошенка від 9 вересня ц. р. про звільнення з посади голови Івано-Франківської облдержадміністрації Андрія Троценка і призначення на неї Олега Гончарука. Столичний високопосадовець подякував А. Троценку за роботу на цій посаді й окреслив першочергові завдання, що стоятимуть перед головою облдержадміністрації і всією виконавчою владою області.

Серед цих завдань одне з основних, на якому як на передумові розвитку України акцентують увагу Президент і Уряд, – майбутня децентралізація влади і фінансових ресурсів. Вона відбуватиметься шляхом передачі частини повноважень структур державної виконавчої влади органам місцевого самоврядування. Завдяки цьому і стане можливим посилення ролі громад у вирішенні питань життєдіяльності територій.

Івано-Франківська область, наголосив посадовець, є дуже перспективною і стає важливим чинником в економіці України. Йдеться і про укладені угоди щодо видобутку сланцевого газу, і про збільшення обсягів експорту продукції, зокрема обробленої деревини. А ще важливо краще

(Чит. 2 стор.)

НАШІ СВЯТА

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Вже з перших християнських часів Церква відзначає три великі празники Різдва – Ісуса Христа, Пресвятої Богородиці і св. Івана Хрестителя. Щодо всіх інших святих Церква вшановує пам'ять їхньої тілесної смерті, яку вважає також народженням (бо насправді так і є), але вже у щасливе вічне життя.

Звісно, що після Різдва Христового за величчю й важливістю йде Різдво Пресвятої Богородиці, через яку і прийшов на землю Спаситель. І завершує цю трійцю свят св. Іван Хреститель, який один із людського роду через свою святість удостоївся найбільшої честі сповнити місію, визначену самим Отцем, який сказав: «Ось я посилаю мого посланця перед тобою, який приготує тобі дорогу». І святий Предтеча гідно приготував дорогу для Спасителя світу.

Народження людини, як і всього живого, – є незбагненною тайною, яка явно свідчить про Творця. Людський геній спроможний проникнути в найбільші глибини природи живих істот і навіть створити, правда, не з нічого, як це зробив Творець всього видимого й невидимого світу, а з готового матеріалу – мертвої матерії, один до одного, згідно хімічного складу організму, найпростішу істоту як копію і цілком адекватну живій, але оживити її з усіма відповідними функціями життєдіяльності не може і, без жодного сумніву, – ніколи не зможе. Це – прерогатива Творця! Тільки Він животворить, тобто дає життя всім організмам, вклавши в них закони народження, розвитку, розмноження і смерті. Все живе має своє призначення і відповідну місію на цій землі.

Усвідомлюючи це, найперше маємо бути вдячні нашому Творцеві за цей світ і за те, що з великої любові покликав нас до життя.

Також маємо бути вдячні Небесному Отцеві за Його Єдинородного Сина Ісуса Христа, за Його хресну жертву задля нашого спасіння.

І особливо маємо бути вдячні Всевишньому за Його обраницю Пречисту Діву Марію, з якої через Її смирення, покору і святість народився наш Спаситель.

А в день Її народження принесімо Їй найкращі дарунки, які Богородиці найбільше сподобались би, знаючи Її вподобання і потреби. Чи не якнайбільшою мірою з щирим бажанням і від серця, переповненого гарячою любов'ю, мали б ми принести нашій Небесній Матері дари, яких Вона від нас чекає? А вони дуже прості, всім доступні. Їй милі й любі, а для нас – спасенні. Так, це дари нашої любові не лише до Неї, але й до наших ближніх – Її любих дітей. Про це Вона завжди у своїх об'явленнях по всьому світі говорила, просила й закликала до покаяння, молитви, посту, преображення – до життя в любові.

Тож придбаймо ці дари й за них отримаємо в нагороду – вічне щасливе життя.

Михайло МЕЛЬНИК, *протоієрей*

ВИБОРИ-2014

ВЕЛИКИЙ ПОХІД У ВЛАДУ

У ці дні від Києва до околиць відбувається великий похід у владу. З'їзди партій і блоків, що відбулися минулих вихідних, визначали партійні списки кандидатів і представників у мажоритарних округах.

Щоб назвати бодай перший десяток претендентів від десятків політичних сил, місця не вистачить. Ми ж для першого ознайомлення лише назвемо кільканадцять прізвищ мажоритарників від Прикарпаття і деяких краян, внесених у списки тих чи інших партій.

«Блок Порошенка» у першу десятку місцевих політиків не вніс. Їх, здається, немає і в першій півсотні списку. А ось мажоритарники є на всіх семи округах: 83 ВО (Івано-Франківськ) – Олександр Шевченко, 84 (центр – Тисменица) – Михайло Довбенко, 85 (центр – Калуш) – Ігор Новицький, 86 (центр – Долина) – Віталій Скрипник, 87 (центр – Надвірна) – Василь Попович, 88 (центр – Коломия) – Юрій Овчаренко, 89 (центр – Снятин) – Юрій Соловей.

У партійному списку **ВО «Свобода»** кандидати від Прикарпаття є: 3 – Олександр Сич, 20 – Руслан Марцінків, 25 – Руслан Зелик, 35 – Василь Попович. На ВО 83 балотуватиметься боєць «Айдару» Андрій Грималюк.

На з'їзді «Батьківщини» керівник її Івано-Франківської ОО Дмитро Шлемко затверджений у списку під № 11. На мажоритарних округах кандидати такі: 83 – Руслан Терешко, 84 – Микола Зелінський, 85 – Ольга Сікора, 87 – Ярослава Гоголь, 88 – Петро Книщук, 89 – Василь Гладій.

Стали відомими **кандидати-мажоритарники від «Народного фронту»:** 84 – Василь Вірастюк, 86 – Анатолій Дирів, 87 – Михайло Ноняк, 88 – Юрій Тимошенко, 89 – Микола Шкрібляк.

Партія **«Самопоміч»** висунула таких кандидатів: 83 – Василь Друк, 84 – Василь Кіндій, 86 – Ярослав Ленів.

Партія **«Воля»:** 86 – Володимир Грабовецький, 87 – Юрій Дерев'янко, 88 – Володимир Грицак.

Від радикальної партії Олега Ляшка боротьбу за мандати вестимуть: на 83 ВО – Сергій Палійчук, на 84 – Дмитро Симак, на 86 – Андрій Тринчук, на 87 – Іван Тодорчук, на 88 – Руслан Гурак, на 89 – Микола Русиняк, по 85 ВО «радикали» ще не визначались.

Але це не повний і не остаточний список кандидатів. Адже буде чимало самовисуванців, не всіх ЦВК зареєструє з тих чи інших причин. Зрозуміло, що людям важливо знати, хто ці всі люди, звідки вони родом і чому таким потужним походом ідуть у владу. Ці відомості ми уточнюватимемо у наступних числах часопису. Але ця виборча кампанія швидкоплинна. І виборцям треба бути особливо пильними і заздалегідь визначати своїх обранців, а не в час голосування. Щоб потім не нарікати, що знову обрали не тих.

Теодор ДРОВНИЧ

СЕСІЇ РАД

БЮДЖЕТ, ФІНАНСИ, МАЙНО

(Поч. на 1 стор.)

щоб допомогли, зокрема коштом своїх депутатських фондів, сім'ям загиблих. Він повідомив також, що у військових шпиталях і лікарнях країни лікуються 74 вихідці з Івано-Франківщини, котрі зазнали поранень під час подій на Майдані та в АТО.

Чільник обласної представницької влади привітав усіх з нагоди 25-річчя створення Народного руху України.

Одним із основних питань порядку денного було виконання обласного бюджету за перше півріччя 2014 року. За цей час, як поінформувала директор департаменту фінансів облдержадміністрації Галина Карп, надійшло доходів загального та спеціального фондів з урахуванням трансфертів у сумі 624 083,6 тис. грн. – на 7,3 відсотка більше порівняно з таким же періодом торік.

Видатки соціального спрямування у видатках загального фонду становили 90 відсотків, або 459 918,4 тис. грн., із них на утримання установ охорони здоров'я – 49,1 відсотка, освіти – 30,2 відсотка, соціального захисту та соціального забезпечення населення – 4,3 відсотка.

Депутати затвердили звіт про виконання обласного бюджету та розподіл резервного фонду обласного бюджету за перше півріччя. Також внесли зміни до обласного бюджету на нинішній рік, до рішень обласної ради від 03.02.2014 р. «Про внесення змін до обласного бюджету на 2014 рік», від 21.03.2014 р. «Про цільову програму фінансування мобілізаційних заходів та цивільного захисту населення в Івано-Франківській області» та інших, до комплексної програми «Здоров'я населення Прикарпаття 2013–2020». Розглянуто питання про передачу лікарських засобів, що перебувають на балансі комунального закладу «Івано-Франківський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», закладам охорони здоров'я області, про нерухоме майно Івано-Франківського обласного комунального підприємства «Льодова арена» та інші майнові та земельні питання. Затверджено в новій редакції статути низки установ охорони здоров'я та положення про заклади, підпорядковані департаменту соціальної політики облдержадміністрації. Прийнято звернення обласної ради щодо відзначення на державному рівні 600-річчя надання м. Рогатин маґдебурзького права та щодо підготовки громадян України до військової служби, звернення до Державного аґентства лісових ресурсів стосовно необхідності заборонити експорт кругляка та змінити порядок проведення аукціонів з продажу деревини. 31-ша сесія обласної ради завершила роботу.

І. Г.

СПРОБА ПСИХОАНАЛІЗУ

ЗВІРИНЕ ЄСТВО КАҐЕБИСТА

Те, чим живе в морально-психологічному аспекті вже не від сьогодні російське суспільство, інакше назвати як тотальним безконечним зачумленням (в росіян є красномовне слов «безуміє» – втрата розуму). Гейби цивілізований народ, а дав себе перетворити в нікчемну затуркану орду (і це в XXI столітті) – це означає забити осиковий кіл у живе серце історії хваленої Московії – царської Росії-імперії – псевдокомуністичного СССР і, звичайно, поставити хрест на слов'янсько-російській європейській нації. Це була велика помилка Бога, що ризикнув благословити це змііне кодло (Євангеліє) на історичне життя. Врешті Росія настільки очуміла від своєї злочинної військової могутності, що втратила людський глузд та орієнтацію в сучасному світі, де починає керувати людством Божий Розум та ідеали гуманізму. Та печерний вік знову світить, але вже через «мушку нейтронного ґвира» тільки одній Росії. І це заслуга Путіна-каґебиста.

А тепер – чим, а не ким, видається насправді сьогодні Путін, або, як кривляється дітвора, Путя?

ФІЗІОГНОМІКА ЙОГАННА КАСПАРА ЛАФАТЕРА

Швейцарський письменник Йоганн Каспар Лафатер ще в 1772 році здивував і розвеселив освічену Європу тезою: фізіогноміка людського обличчя передає абсолютний характер кожного індивіда. Зчитувати, аналізувати й трактувати вміють тільки філософи і психологи, себто вчені-спеціалісти. І назвав цілий ряд історичних особливостей, розповівши про таємниці виразу їхніх облич, що передали художники на картинах і фотографи. І люд переважно позитивно сприйняв його розшифровані коди.

ЯКУ ІСТОТУ НАГАДУЄ ПУТІН

Звичайно, істоту людини, але неприємної з вигляду, несимпатичного чоловіка. Навіть для монахинь вузьке видовжене обличчя жінки порівнюють з виразом пацюка, очі взагалі якісь нелюдські, губи, зріз чола, вуха і т. ін. Загалом – антипатія. Що говорить експерт: Путіна в жодному разі, нехай хоч співає соловейком чи воркує голубом миру, не можна було обирати президентом, до того ж психіка у всіх шпіонів (а він був шпіоном у тій же Меркелівській Німеччині ще за небіжки СССР), як і в усіх муштрованих службистів, травмована. Отже, такі особи мають працювати лише під контролем мудрих і врівноважених начальників. Я вірю, що українці куплять Путіна на «горілку з перцем». Та чи зможе з-під нього вилізти заворожена «любим другом» пані Меркель?

СЛАВНОЗВІСНИЙ «СОРТІР» ПУТІНА – ДЛЯ ПУТІНА

Заявити президентові країни, що такої держави як Україна він не знає і її ніколи не було, а нещодавно таку ж думку висловити про Республіку Казахстан?.. Де вчився і чи взагалі вчився в школі Путін?

Смішне запитання. Мусив учитися бодай у середній, але напевно – у вечірній для робітничої молоді. Нормальна середня школа в радянський час давала достатні знання учням – двері всіх вишів були відчинені. Але якщо аналізувати промови й виступи президента Путіна за останні роки, то бачимо, що він не втік далеко від українського «розумника»-Президента Януковича, якщо не знає, що є держава Україна. Та, напевно, для нього не існують держави Польща, Литва, Латвія, Естонія, Чехія, Словаччина, Білорусь...

Звісно, в гуманітарних і, зокрема, літературних питаннях Путін – горбатий нуль. За своє життя я знав і знаю багато військових, які зачитувалися поезією Сергія Єсеніна, Володимира Висоцького, Анни Ахматової. Такі офіцери не поведуть солдат вбивати жінок, дітей, не скажуть добивати поранених противників, як це робить тепер на Донеччині й Луганщині Путінська орда. Якби схиблений Путін заглянув бодай у книжку Євгенія Євтушенка – прекрасні поезії, бунтарський дух, критичне осмислення і радянської, і теперішньої дійсності, – то, може, бодай промінчик сонця освітив бийого насуплене бараняче чоло. А варто почути Євтушенка.

У свій час (1983) я перекладав його вірш «Афґанські мурахи»:

«Русскій парєнь» лежить
на афґанській землі,
Мурахи-мусульмани, мурахи-ковалі.
По мертвому лиці лізуть в очі і ніс:
– Хто тебе, сучий сину, в Афґан наш заніс?
Так, напевно, мурахи питають мерця
І гризуть епітелій з мертвого лиця.
А колись його мама пестила вві сні,
Цілувала у личко й співала пісні.
– Чом ти, хлопче, зі зброєю вдерся в наш дім?
Яке щастя й добро ти пророчиш нам всім,
Якщо вдома у тебе, де глянеш, біда,
А достаток – сухар і бурда-баланда?
Хіба мало убитих вам, горя та сліз?
Як з цим може змиритися ваш комунізм?
«Русскій парєнь» лежить на афґанській землі,
Мурахи-мусульмани, мурахи-ковалі
Православних би раді спитати мурах,
Як його воскресити? Смерть для рідних – це жах!

P. S. Доки Каїн із Кремля буде гнобити людей, пити кров і виривати серця нам з грудей?..

Роман ФЛИС, *член НСЖУ*

АНОНС

У ДОЛИНІ – ФЕСТИВАЛЬ!

З благословення Глави і Отця УГКЦ та Архієпископа і Митрополита Івано-Франківської Митрополії 27–28 вересня 2014 року відбудеться ІІІ фестиваль-конкурс української духовної сучасної пісні «З піснею до Бога» імені кардинала Мирослава Івана Любачівського за адресою: м. Долина проспект Незалежності, 6 у приміщенні Будинку техніки.

27 вересня відбудеться фестиваль-конкурс (поч. о 12.00).

29 вересня – гала-концерт (поч. о 14.00).

До участі запрошуються виконавці віком від шести років. Конкурс проходитиме у чотирьох вікових категоріях і в номінаціях: соліст-вокаліст, вокальні ансамблі, авторська пісня, художнє слово.

Запрошуємо духовенство, владу, учнівську та студентську молодь, а також всіх охочих, які цінують духовну музику, молитву і культуру.

Фестиваль проходитиме за підтримки обласних та районних державних адміністрацій, обласної та районних рад і Долинської міської ради, під патронатом благодійної організації «Любов і милосердя» та церкви Серця Ісуса і Серця Марії. Засновник фестивалю-конкурсу – о. Вітольд Левицький.

З метою підтримки української армії концерт буде благодійним.

АГІЙ!

ЦІНИ, ЯК НА ДРІЖДЖАХ

У фірмових крамницях ПАТ «Івано-Франківський хлібокомбінат», що є основним постачальником хліба в Івано-Франківську та області, подорожчали найпопулярніші види хліба: ціни на «Дарницький» і батон зросли від 4,20 грн. до 4,50 грн., а на «Луцький» і формовий – до 4,60 грн. за буханець. Втім, другий великий виробник хліба – колектив ТзОВ «Залізнична пекарня» ціни поки що не змінив. Але це буде недовго. Адже з 1 вересня ц. р. вартість тонни борошна вищого ґатунку, яким Аґрарний фонд України забезпечує провідні підприємства пекарської галузі якраз для того, щоб вони могли випікати недорогий, так званий соціальний, хліб, зросла на 21 відсоток – від 3101 грн. до 3760 грн. Єдина надія, що конкуренція змусить виробників не піднімати ціни до стелі.

Н. К.

Є ТАКА ДУМКА

ШАНУЙМО І ЛЮБІМ СЕЛО

Кожному відомо, що в минулому більшість просвітян становили жителі сіл. Звичайно, на сьогоднішній день села мають менше жителів, ніж колись. Але хліборобство й надалі залишається найпочеснішою і найнеобхіднішою професією на землі.

І поки житимуть люди, вони щиро шануватимуть працю тих, хто вирощує зерно, овочі, фрукти. Про село писала абсолютна більшість письменників, журналістів у різні часи. Було б добре, якби на сторінках нашої газети постійно були статті, як про людей, одягнених у військову форму, які героїчно захищають кордони України, так і про селян-хліборобів, життя без яких є неможливим.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ, *просвітянин*

ПРЕДСТАВЛЕННЯ

НОВИЙ ГОЛОВА ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

(Поч. на 1 стор.)

використовувати великий туристично-рекреаційний потенціал Прикарпаття. Він закликав прикарпатців підтримувати добрі починання керівника виконавчої влади краю і надати йому певний кредит довіри.

Як наголосив у своєму виступі О. Гончарук, він на посаді чільника облдержадміністрації старатиметься досягти якісних зрушень у діяльності виконавчої влади з тим, щоб вони дали змогу забезпечити висхідний розвиток області.

– Я маю чіткий план, на виконання якого спрямовуватиму всі зусилля. Хочу досягти реального результату. Вступаючи на посаду, усвідомлюю всю відповідальність, розумію, в якому стані перебуває економіка в області й Україні з огляду на те, що на сході йде війна і суспільство сьогодні повинно бути як ніколи згуртованим, щоб навести порядок у країні і, мобілізувавши всі ресурси, дати рішучу відсіч аґресорові.

До слова, інформації про нового чільника області є небагато. Відомо, що він народився 31 січня 1968 року, вищу освіту здобув в Івано-Франківському інституті нафти і газу (інженер), до призначення на посаду голови облдержадміністрації працював генеральним директором ТзОВ «Лігос» (підприємство спеціалізується на виготовленні круасанів і печива), є депутатом Івано-Франківської міської ради по мажоритарному округу № 13 від «Фронту змін». Одружений, має дорослу доньку.

ПРАВДА, ЯКОЮ ВОНА Є

«ВИСЛУХАЙТЕ ДОНБАС!» ВИСЛУХАЛИ. КАЗНА-ЩО...

Чимало жителів Луганщини й Донеччини втекли від воєнних дій до інших областей України. Там приймають їх майже як рідних, родини беруть до своїх помешкань, допомагають, як і потребують цього біженці. Розселяють їх також у санаторіях і будинках відпочинку.

Славетний Трускавець також відкрив утікачам обійми. Але вчасно пригальмував... Чомусь наші східні земляки не дуже поспішають влаштовуватися на працю або зголошуватися в добровольчі підрозділи, щоб визволяти рідний Донбас від ДНР, а Луганщину – від Луганди. Тож у санаторії поселяють жінок і дітей, а чоловіків – пробачте. Пропозиція роботи є, тож заробляйте й орендуйте житло.

Проте мої знайомі нещодавно мимоволі почули телефонний монолог одного з донеччан: «Еті долбаниє бєндєровци такіє лохі, всьо нам нате, нате. Жизнь на халяву. Прієжжайтє!»

І їдуть. Із голодного, обстрілюваного росіянами «раю» – у ненависний «фашистський Бандерштат».

Екс-голова Луганської облдержадміністрації (2005) Олексій Данилов вважає нинішню ситуацію на Донбасі закономірним процесом. На його думку, коли до влади в Росії прийшов Володимир Путін і поставив собі завдання «повернути всіх, хто віддалився від Росії», на Донбасі почалося таке, як, приміром, безплатне встановлення супутникових антен. Спочатку разом із російськими каналами пропонували українські, та через місяць українські канали зникали й залишалися тільки російські. А останнім часом інших меседжів, ніж фашисти, бандерівці, вороги православ'я, там не було...

...Біженці, звісно, є різні. Спершу всі вони апріорі викликають співчуття. Але крім тих, які справді потребують допомоги, піклування, є й неприйнятний для нормального суспільства люд.

Скажімо, сайт «http://ukr-online.com» подає свідчення наших волонтерів, які мали нагоду ближче запізнатися з утікачами. Після цих розповідей набагато краще розумієш, чому український схід подарував нам Президента Януковича та реґіоналів і комуністів у Верховній Раді.

Подаю ці жахливі монологи скорочено.

Олег Куцериб: *«Кілька днів тому ми з дружиною вирішили трохи допомогти біженцям. Взяв адресу, поцікавився складом сімей, аби знати потреби. Зібрали вдома два мішки одягу, кілька ящиків чаю, кави (маю великі запаси), посуду різного, з'їздили, закупили ще харчів на п'ять із копійками тисяч, мав сертифікати в «Космо» – набрали на тисячу всяких гелів, шампунів, прокладок, памперсів. Ще дві тисячі взяв із собою, може, будуть якісь нагальні потреби. Поїхали до «біженців», живе кілька сімей неподалік Києва. Знайшли. Зустрілись. Віддали. Сподівався, що буде якесь почуття гордості за себе, що зробив добру справу добрим людям, якась внутрішня радість чи що. Як було на Майдані й на блокпостах, коли привозив броніки і каски. Але з горе-біженцями інакше. Я свідомо не пишу адрес і телефонів цих «гостєй», аби не створити їм незручностей, може, то моя суб'єктивна думка. Такого людського сміття я не зустрічав давно. Настільки нахабних, брехливих і дурних. Спите бидло, що вилізло зі свинарника з якогось села з-під Луганська, яке привезли до Києва коштом волонтерів, разом з дітьми й алкашем-співмешканцем поселили в таких хоромах, що сам не скоро матиму, забезпечили необхідним.*

Воно кривить морду, що посуд не новий, ображається на пшеничну кашу і що мало ковбаси (спеціально багато не купував, бо літо), і що не здогадався привезти сигарет, на які зразу ж вимагає грошей в мене як «штраф»... Запах перегару, зачухані діти, воно курить мої сигарети й починає мене лікувати, «і чьто ви добілісь етім своім Майданом, нас убівают, а вас Абама іметь будєт»...

Пробую розібратися в собі, чого не дав по морді відразу...

Що можу сказати й порадити? Перед тим, як допомагати житлом, харчами чи ще чимось біженцям – дізнайтеся про них більше, поспілкуйтеся на різні теми, політичні й побутові, а вже потім вирішуйте: чи варті вони того. А ще я б обов'язковою умовою ставив негайне працевлаштування цих пролетарів, бо інакше діла не буде, нам тут навіть маленька кацапщина-расія не потрібна, ще й за наші гроші.

Чесно, аж завидно й образливо. Тут бігаєш від ранку до вечора, аби трохи підтягти справи... А воно живе в хоромах безплатно, на всьому готовому, купа допомог і їжі, кореспонденти бігають, від влади щось вимагають, і їм вже обіцяють допомогти».

Владислава Луньова: *«Щойно дівчина (волонтерка) написала, що її, у неї вдома, прийшовши в гості, переселенка з Криму (родом з Донецької області) вчила розмовляти на «ВЕЛИКОМ РУССКОМ ЯЗЫКЕ», а не на «украинско-польской тарабарщине». Сказала: «Мы принесем вам истинную культуру славян, русские – коренная нация, а вы всего лишь окраина, вам придется это принять и понять». Оце я думаю, може, перед тим, як гостинно приймати тих малоросів, нехай вони якісь тести проходять? Ні, не на знання мови, просто на психічну адекватність?»*

Ірина Стасюк: *«Тварюки (важко назвати їх людьми) окуповують Західну Україну.*

Андрійко в мене єдиний син. І я не розумію, чому саме він має їхати на схід воювати? Мій хлопчик, якому лише 19... Вкотре перечитую повістку і плачу.

Наш Остріг – містечко невеличке, тут всі одне одного знають. І коли сюди почали приїздити переселенці, їх дуже жаліли... А потім дорогими машинами почали з'їжджатися люди зі сходу. І не лише жінок і дітей везуть до нас череваті дядьки з золотими печатками на пальцях.

Вони цілими родинами підшукують добротне житло. Видно, думають тут надовго осісти.

Вадим був саме з таких. Він з двома братами відразу став завсідником ресторану, в якому я працюю. Приходять майже щовечора, замовляють найдорожчі страви. П'ють і голосно обговорюють «сволочєй правосєков» і «бандєровцев, которые все это замутили». Коли приношу меню, просять «повторить по-русски», бо не розуміють.

Я мушу слухатися – клієнт завжди має рацію. Але подумки волаю: Ти ж до мого дому приїхав, а не я до твого, ТО ВЧИ МОВУ!»

Вадимові батько та мати, виявляється, тепер в Єгипті відпочивають, але планують повернутися сюди. Що ж виходить: «дєньгі єсть» – то можна і до Єгипту на відпочинок, а потім заховатися тут, на заході? А мій єдиний син, який щойно коледж закінчив, вступати до університету готувався, нехай воює? Допоки ці «бедные беженцы» скуповуватимуть тут нерухомість, гулятимуть і вимагатимуть «повторить по-русски»?

Народе, я написала коротко розповідь матері, яка проводжає сина на війну. Можете більше прочитати в «Експресі (5–12 червня)»...

...Раз-у-раз лунає: «Вислухайте Донбас, ви там, у Києві та Львові, не розумієте східного реґіону!..» По-перше, а чому не лунає «вислухайте Черкащину, Одещину, Тернопілля тощо?..» Чим східні області такі унікальні? Незрівнянно вищою від середньої культурою і громадянською свідомістю, жертовністю, іншими чеснотами? По-друге, хочеться слухати людину, якій є що сказати, крім «ану дай» та ще й з матюками (у вищенаведених монологах ми їх опустили).

По-третє – ось і вислухали. Тільки що ж ми почули?..

Та нехай. Ми терплячі. Почекаємо. Може, почуємо і щось людське та людяне?

Обнадійливий постскриптум: а 31 серпня, в День шахтаря України, на Софійській площі в Києві зібралася група донеччан і проспівала Гімн нашої держави, поклавши руку на серце...

Юрій ПРИГОРНИЦЬКИЙ

ЖИТТЯ ОСЕРЕДКІВ

НЕ ПРОПАЛА ТАЯ СЛАВА

Голинські школярі знайомилися з Михайлом Гаврилком

Члени «Молодої Просвіти» села Голинь та наукового гуртка «Літературознавець» провели низку заходів, присвячених 100-літньому ювілею українських січових стрільців: конференцію «Українська історія через призму видатних особистостей: найвідоміші січові стрільці», презентацію книжки Марії Вайно «Пасіонарія», у якій розповідається про жінку-воїна Олену Степанів, патріотичну годину «В нашій хаті наша воля: 1914–2014». А 8 вересня у шкільній бібліотеці відбулося знайомство з книжкою Романа Коваля «Михайло Гаврилко: стеком і шаблею».

Наставник молодих просвітян і керівник гуртківців, учителька української мови і літератури Голинської ЗОШ І–ІІІ ступенів Оксана Тебешевська розповіла про автора видання, який є президентом Історичного клубу «Холодний Яр», та його ґрунтовне дослідження життя і діяльності митця й четаря УСС Михайла Гаврилка, а також про відкриття пам'ятника цьому славному українцеві в Болехові, де він бував у 1910–1913 роках, а в 1915, пройшовши з боями шлях від Маківки у складі другого куреня Українських січових стрільців Василя Дідушка, звільняв місто від російського війська.

Юні науковці Марія Романишин і Христина Качак ознайомили присутніх із багатогранним талантом Михайла Гаврилка – скульптора, художника, творця цікавої Шевченкіани. Митець увічнив образ Пророка в медальйонах, погруддях, барельєфах, портретах, пам'ятниках. Зі словом Тараса полтавський козак Гаврилко пішов добровольцем до січових стрільців, щоб стати на бій з Російською імперією, яка поневолила його рідну Україну.

Молоді просвітяни Діана Павлів, Ярослав Комар, Тетяна

Під час презентації книжки

Грицiв охарактеризували поетичний доробок М. Гаврилка, прочитали його поезії зі збірки «На румовищах».

Завідувачка шкільної бібліотеки Іванна Яцук ознайомила учасників презентації з виставкою, присвяченою столітньому ювілею УСС.

Дійство відбувалося на фоні чудових стрілецьких пісень у виконанні кобзаря Тараса Силенка. Такі заходи, безперечно, сприяють глибшому пізнанню нашої історії, утвердженню української ідеї, зміцненню українського духу.

Ростислав МОСЮРЧАК,
член «Молодої Просвіти»
с. Голинь Калуського району

ПАМ'ЯТЬ: ПРАВДА ПРО КРИВДУ

НА РОЗПУТТЯХ ВЕЛЕЛЮДНИХ

(Закінчення. Поч. у № 36, 37)

Що ж стосується тодішнього «начальника чека на всю Україну Балицького», то тут часопис допустився прикрого обману: нарком внутрішніх справ В. Балицький ніколи не був галичанином і жодного відношення він не мав до роду Балицьких, що побутували в Галичині чи до професора Михайла Балицького – науковця одного з вишів на радянській Україні.

Щоб не бути голослівним, подамо деякі фраґменти з життєпису цієї одіозної особи, що стала в історії України уособленням усіх страхів в Україні. Отож Балицький (Баліцький) Всеволод Аполонович народився 1892 р. в м. Верхньодніпровськ (нині – Дніпропетровська обл.). Він – один із провідних чекістських діячів і фундаторів комуністичного тоталітаризму в Україні. У 1912–1915 роках навчався на юридичному факультеті Московського університету. 1915 р. закінчив школу прапорщиків у Тифлісі. У 1913–1915 рр. – меншовик. Голова полкового комітету на Кавказі й Персидському фронті. У 1918 р. – в'язень тюрми грузинського меншовицького уряду. З 1918 р. – у чекістських органах: голова української Організаційної комісії, політінспектор ВЧК, голова Волинського губчека у Житомирі, від грудня 1919 р. – голова Київського губчека та повноважний представник ОГПУ по УССР. Одночасно з березня 1924 р. до листопада 1930 р. за сумісництвом – нарком внутрішніх справ УССР.

1923–1934 рр. – член колеґії ОГПУ СССР, займався виселенням і розстрілами класово ворожих елементів, серед яких – українські буржуазні націоналісти і галичани-«перебіжчики». Від листопада 1932 р. до лютого 1933 р. – особливий уповноважений ОГПУ в Україні, нарком внутрішніх справ УССР у 1934–1937 рр. З січня 1933 р. виконував «особливе» завдання партії: остаточна ліквідація селянських повстань в Україні в період колективізації в умовах голодомору, ліквідація політики т. зв. «українізації» та її наслідків, а також розпочався геноцид національних меншин в Україні – поляків, німців, галичан, греків, фінів – за тезою партійно-радянських органів про «шкідницькі нації». За низкою таємних постанов ЦК ВКП (б) і ЦК КП (б) у 1933–1937 рр., в яких мусувалося питання про т. зв. «шкідницькі нації», в Україні згорталася «українізація» практично ліквідовувалися (зросійщувалися) інститути національного розвитку: національно-адміністративні одиниці, навчальні та культурно-освітні заклади, видавництва, газети, театри. 1935 р. розпочалася кампанія «очищення» заводів від «шкідливих націй», троцькістів, націоналістів, «перебіжчиків з Польщі»...

Отож Всеволод Балицький тут був майстром своєї диявольської справи, зокрема над членами УПСР (1921), СВУ (1930), «закриті» справи про розстріли й виселення. Особливо «ефективно» він діяв у 1932 – лютому 1933 р., коли був особливим уповноваженим ОГПУ в Україні й робив свою чорну справу разом із Постишевим. 7 липня 1937 р. за звинуваченням в організації «антирадянського заколоту у НКВД УССР» В. Балицький був засуджений до розстрілу, який Й. Сталін «милостиво» замінив 20 роками таборів. Перебував на півночі Комі АССР, селищі Інта, у спецтаборі Мінлаґа. Деякі енциклопедичні видання (в т. ч. сучасні українські) дату смерті Всеволода Балицького подають 27 листопада 1937 р., місце смерті – Москва. Інші документальні джерела вказують, що В. Балицький, перебуваючи у таборі в Кожві, у квітні 1939 р. закінчив життя самогубством (повісився), можливо, був ліквідований своїм наступником Єжовим як небажаний свідок сталінських злочинів.

...Всеволод Балицький – учасник «великого терору» в «країні рад», країні задзеркалля. За його участі з жовтня 1936 р. по грудень 1938 р. в країні було заарештовано й засуджено біля 1,5 млн. осіб, з них розстріляні 725 тисяч, з них же біля півмільйона знищені згідно секретного наказу № 00447. Щодня впродовж двох років прощалися з життям тисячі людей. Приреченим на смерть навіть не оголошували вироки.

* * *

...3 листопада 1937 р. – Сандармох, Карелія. «На честь 20-ої річниці Великого Жовтня...» Подія, скривавлена т. зв. Соловецьким етапом. Тоді сталінські опричники з НКВД розстріляли 1111 політв'язнів Соловецької в'язниці особливого призначення (СТОН). Серед них – 290 українців (в т. ч. галичан-«перебіжчиків», а серед них:

творець театру «Березіль» Лесь Курбас;

колишній міністр освіти УНР, письменник і педагог Антон Крушельницький;

історик – академік Матвій Яворський;

драматург Микола Куліш;

поет-неокласик Микола Зеров;

письменники: Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Валер'ян Поліщук, Григорій Епік, Мирослав Ірчан (Баб'юк), Марко Вороний, Михайло Козоріс, Олекса Слісаренко, Михайло Яловий;

академік С тепан Рудницький;

професори: Володимир Чехівський, Сергій Грушевський;

науковці: Микола Павлушків, Василь Волков, Петро Болсунівський, Микола Трохименко;

міністр фінансів УССР Михайло Полоз...

Розстріляли цвіт українства: сотні представників інтелектуально-духовної еліти українського народу загинули лише за один день... Як і того 1920 року, коли у Білому морі більшовики на баржі затопили сотні галицьких старшин і стрільців УСС, УГА, ЧУГА.

* * *

...Прозріння, кажуть, приходить з часом. Як писав часопис «Вістник. Місячник літератури» (Львів, книга 6, т. 2, с. 425 за 1937 рік) самогубство (фактично убивство) наркомоса УССР Миколи Скрипника і розстріл у Києві групи українських письменників і поетів спричинили те, що «наступило в Галичині розчулююче навернення до т. зв. національного табору багатьох з найближчих співробітників «Нових шляхів» і «Критики» (прокомуністичних часописів у Львові – В. М.), «розкаяння» найзаповзятіших донедавна совітофілів».

Володимир МОРОЗЮК,
член НСПУ

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне і міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиросердечно вітають з днем народження голову ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВАСИЛЯ СТЕПАНОВИЧА БОЙКА,

вірного патріота України, громадсько-культурного діяча, вченого, доктора технічних наук, професора кафедри «Розробки і експлуатації нафтових і газових родовищ» Національно-технічного університету нафти і газу, академіка Української нафтогазової академії, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата премії Української нафтогазової академії 1-го ступеня.

Шановний професоре! Під Вашим керівництвом просвітяни міста з часу відродження Української держави перші дали поштовх до гуртування й патріотичного спрямування української молоді та інтеліґенції міста, розвою її соціального і культурного життя, відновлення історичної пам'яті та відродження національних традицій.

Високо цінуємо Вашу просвітянську працю. Щира подяка Вам за видані підручники, словники, книжки, участь у проведенні заходів, що сприяють підвищенню національної свідомості й патріотизму учнів, студентів, молоді міста, наполегливість у реалізації комплексних програм «Просвіти».

Тож хай збудуться Ваші найзаповітніші мрії.

Міцного Вам здоров'я, творчої наснаги і всіляких гараздів.

На многії і благії літа! З роси і води!

Голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, заступник голови ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь РОМАНКО

ТВОРЧІСТЬ КРАЯН

БОЛЕМ ЗАГАРТОВАНА ДУША

У Коломийській бібліотеці № 1 для дорослих відбулася зустріч з відомою поетесою України Неонілою Стефурак. Цьогоріч вона стала лауреатом премії імені Тараса Мельничука за збірку віршів «Сакральний простір».

Бібліотекарі, очолені завідувачкою, заслуженим працівником культури України Любою Ковтуник, підготували поетичний вернісаж з творчого доробку талановитої письменниці. Прозвучали також її пісні. Ліричний настрій підтримував грою на скрипці заслужений працівник культури Іван Арсенич.

Отож творчість уродженки Коломиї захоплює глибиною змісту, правдиво відображає складний час, кличе до самоочищення, надії на кращий день України й людини. Поетеса, сприймаючи світ оголеним нервом, поділилася своїми думками про життя, письменство, віршотворення, в чому їй сприяє віра в Бога. Часто її твори нагадують молитви, вона високо підносить роль слова, несе за нього відповідальність, починаючи з першої збірки «Мелодія краплин», а також в збірках «Голуби і леви», «Дикі яблука», «Спалах», «Проща», «Терноцвіт», «Душа», «Заметіль», в збірках для дітей. Участь поетеси в суспільному житті характеризують такі рядки:

Роздаш себе. По крихті, по краплині.
Не пожалієш – вихлюпнеш до дна.
А ватра догорить на полонині,
Забута і на гори всі – одна.
.....
Зосталася єдина і нетлінна –
Не позолота слави і гроша,
А викресана полум'ям із глини
І болем загартована душа.

На цій хвилюючій зустрічі Неонілі Стефурак начальник відділу культури міськради Уляна Мандрусяк вручила диплом Мельничуківської премії. Голова Коломийської «Просвіти» Василь Глаголюк приємно здивував гостю ориґінальним подарунком. Поет Василь Рябий пригадав її давній схвальний відгук на одну зі збірок і подарував поетесі свою книжку лірики «Жар і міраж».

Щирим був діалог шанувальників красного слова з панею Неонілою, яка вирішила побувати й покласти квіти на могилі просвітителів Івана та Михайлини Білинкевичів, пам'ятаючи їхню прихильність і доброту. А юні й дорослі, торкнувшись серцем поетичної таїни, почули голос її душі.

Василь ГЛІД

КНИЖНИК

ПОЛКОВНИК БОЛБОЧАН І ОТАМАН ЗЕЛЕНИЙ У ЛЬВОВІ

Минулої неділі на Книжковому форумі відбулися презентації нових книжок Історичного клубу «Холодний Яр» і «Нашого формату». Спочатку в готелі «Жорж», що в центрі Львова, Роман Коваль, Антон Мартинов (директор «Нашого формату») і Тарас Силенко представили книжку Романа Коваля «Отаман Зелений» (3-тє, розширене, видання). Про цю книжку читач Мирослав Скочиліс сказав: «Це пряма мова, яку ніби веде вояк Дніпровської повстанської дивізії. Я відчув правду і несправедливість тієї пори». На презентації, яка пройшла за аншлагу, виступив поет Іван Драч. Він високо оцінив внесок Романа Коваля у повернення правди про українсько-російську війну 1917–1920-их років. Іван Драч зізнався, що і його батько був учасником тетіївського повстання проти совлади. Іван Федорович розповів історію своєї юності, коли він, забамбулений комуністичними ідеями, якось похвалився батькові, що в СССР є такий могутній союзник як Китай. Батько сплюнув: «Та я твоїх китайців ціпом молотив...» Батько мав на увазі, що селяни жорстоко розправлялися з червоними китайськими частинами, які відзначалися особливим звірством.

А голова Союзу українок Ореслава Хомик розповіла про свято в Болехові, яке відбулося тиждень перед тим, коли зусиллями Історичного клубу «Холодний Яр» та організації, яку вона очолює, а особливо її Болехівської організації на чолі з Ларисою Дармохвал, було встановлено прекрасний пам'ятник січовому стрільцю і скульпторові Михайлу Гаврилку (автори – Василь Ярич і Орест Скоп).

Кобзар Тарас Силенко виконав дві пісні про отамана Зеленого (на слова Бориса Списаренка та Миколи Щербака), які львівська публіка зустріла палкими оваціями.

По обіді у приміщенні Львівської ОО НСПУ Роман Коваль представив спогади Бориса Монкевича «Похід Болбочана на Крим» – про переможні походи запорожців полковника Петра Болбочана на Київ, Полтаву, Харків, Запоріжжя, Мелітополь, форсування Сиваша, визволення Криму від російських окупантів, тріумфальну зустріч запорожців у Сімферополі, про вигнання російських окупантів з Донбасу навесні 1918 року.

На прощання Тарас Силенко виконав пісні про Визвольну боротьбу українського народу, відомі й шановані в Галичині.

Н. Ф.

ЮНІ ТАЛАНТИ

УСПІХИ ХРИСТИНКИ

Учениця вокальної студії заслуженої артистки естрадного вокалу Ірини Шабан-Дем'яник дев'ятирічна Христинка Николин нещодавно пройшла в Києві відбір з-поміж півтори тисячі учасників, юних співаків України, для участі в в телевізійній програмі «Голос країни – діти».

Дівчинка займається в школі тільки рік, хоч співає з трьох років і батьки всіляко допомагають донечці розвивати талант і досягти мрії стати співачкою. Христинка навчається в музичній школі в класі фортепіано у прекрасного педагога Оксани Грицак і хорового мистецтва в Ірини Мар'яш, а також танцює в танцювальному колективі «Коропчанка» в керівників Ірини Пілецькоі та Зеновія Гринчишина. А ще – відвідує уроки дизайну, бо сама хоче моделювати сценічний одяг і створювати свій театр пісні.

Цьогоріч Христинка стала дипломанткою Всеукраїнського конкурсу «Карпатські соловейки», Міжнародного мистецького фестивалю «Зірка-фест «Єдина Україна», а також активно виступала на концертах, організованих школою вокалу на літніх майданчиках, перед військовослужбовцями, в бібліотеках перед читачами. Запам'ятався виступ перед туристами в «Буковелі» на пісенному марафоні «Співаю тобі, Україно». Дівчинці ця практика допомогла у конкурсному відборі, бо не тільки прекрасно звучав голос, але не було й зайвого хвилювання. А це завдяки Ірині Ігорівні, яка не тільки вчить і ділиться нюансами виконання пісень, але створила в школі дружню атмосферу. І сама співає та залучає учнів до концертів, що дуже допомагає зростанню професійності.

Звичайно, сьогодні в репертуарі треба мати чимало пісень – і тематичних, і веселих, і танцювальних, а це не так просто, тож багато пісень для своїх учнів пише вчителька, або ж знаходить

Юна співачка Христинка Николин та її вчитель з вокалу Ірина Шабан-Дем'яник

в Інтернеті, шукає авторів. Зараз репертуар Христинки поповнився піснею англійською мовою. Велике щастя для неї, що уродженці Коропця – родина Довбенків – запропонували записати пісні про рідне містечко, бо побачили в дівчинки талант і повірили, що Христинка це зробить успішно. Музику написав відомий композитор, член НСКУ Віталій Маник. Тож Коропець до 590-річчя надання йому маґдебурзького права матиме нову пісню і книжку Ольги Удод-Довбенко «Коропець: історія і постаті», до якої увійде пісня і розповідь про рід юної співачки, яка буде співати на презентаціях книжки.

Успіхів тобі, Христинко!

Любов ЗОРІНА

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ГРИГОРІЙ

Григорій, Григорко, Григір, Ригорко, Гриць, Грицько, Грицина, Гринь, Гринько, Гриник, Грунько, Грушко, Грицун (ь) – цей досить неповний список українських імен виник із кореня грецького слова, що приблизно перекладається, як бадьорий, пильний. Наймення протягом сторіч надто міцно прижилося на слов'янських землях і не виходить з ужитку ще й нині. Його, як відомо, носив батько Великого Кобзаря України – Григорій Шевченко.

Міцно вкоренилося ім'я і в наших прізвищах: Григоренко, Григорук, Григорчук, Григорович, Григораш, Гриценко, Грицiв, Грицанюк, (Гричанюк), Грицькович, Грицанюк, Грицюк, Грицун, Грицюта, Гринь, Гринько, Гринченко, Грицина, Грицухно, Грушко (багато з цих прізвищ, як бачимо, часто цілком тотожні з іменами, надто з тими, що подекуди вже вийшли з ужитку, забулися).

ДАНИЛО

Наймення Данило колись належало, так би мовити, до поважних, урочистих. У буквальному перекладі це давнє семітське слово (Дані-Ель) відтворюється, як «мій суддя – могутній» (останнє слово тут є «завуальованою» назвою Бога). Це ім'я носив князь давньоруської Галицько-Волинської держави Данило Галицький. Згодом, однак, це ім'я втратило свою популярність, застаріло, вийшло, як то кажуть, із моди. Але в часи Незалежності, повернення до нашої історії воно знову набуло популярності.

У різних мовах оформляється наймення по-різному: Данило, Даніл, Данііл, Даніла, Даніель, Даніял тощо. Має воно й кілька пестливих форм, скажімо, такі: Данилко, Данько (в українців), Даня, Данілей, Данюша, Данілушка (у росіян) тощо.

Ім'я стало основою багатьох прізвищ: Даниленко, Данилейко, Данильченко, Данилович, Данченко, Данилюк, Данильчук, Данилів (Данилов), Данилевський (від назви населених пунктів), Данько, Данькевич, Даньків, Даньчук, Даніель, Даніельсон тощо.

МЕДІА

ІНФОРМАЦІЯ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ АНТИУКРАЇНСЬКОГО ХАРАКТЕРУ СТАЄ ВСЕ БІЛЬШЕ

За останні півтора місяця інформаційної продукції антиукраїнського характеру в медіа-просторі держави зафіксовано більше, ніж на всі попередні півроку. Про це розповів голова Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі Василь Костицький під час прес-конференції «Про стан антиукраїнської інформаційної війни та соціальну відповідальність інформаційного бізнесу». У заході, який відбувся в Укрінформі, взяв участь також секретар НСЖУ Віктор Набруско.

За словами Василя Костицького, інформаційна війна триває роками, спершу це були спроби руйнування національної ідентичності, потім – знищення міжнаціональної злагоди, а далі – масштабне поширення інформаційної продукції, яка містить посягання на територіальну цілісність та конституційний лад.

– До нас надходять звернення від громадських організацій, прокуратури, СБУ, де вказується багато сайтів та інших ресурсів, матеріали яких носять антиукраїнський характер. За останні півроку ми проаналізували понад дев'ять тисяч матеріалів, – сказав пан Костицький. Він також наголосив на відсутності громадянської свідомості в деяких українських журналістів, які дізнаються інформацію про хід бойових дій та відверто її поширюють, не зважаючи, що вона може бути використана супротивником. Виявили також безліч інших проблем. Наприклад, ви заходите на український сайт, а він переключає вас на російський. Тому вже постає питання, за ким цей інформаційний бізнес.

За словами голови, Комісія з питань моралі звернулася з листом до Президента України Петра Порошенка, в якому запропонувала першочергові кроки щодо протидії інформаційній аґресії. Він звернувся до Президента з проханням провести зустріч із власниками медіа-бізнесу, аби обговорити можливість підписання Хартії про партнерство задля збереження інформаційних прав і свобод та захисту суспільної моралі. Адже свобода слова і національні інтереси є спільною турботою держави та медіа-бізнесу.

За словами пана Костицького, серед його пропозицій Президенту – також поширення інформації про небезпеку в зоні АТО, корисна інформація на заправках та біл-бордах щодо реаґування на надзвичайні події, запровадження посади другого диктора на національних каналах з метою оперативного інформування про військові дії тощо.

Секретар НСЖУ Віктор Набруско зазначив, що зараз поняття інформаційного суверенітету в Україні втратило первісне значення.

– Державне телебачення стало в останні роки рупором або пропаґандистських речей, або формування цінностей далеко не українського характеру. Іномовлення було знищене, натомість бачимо, що в Росії активно створюється українська редакція іномовлення, яка веде мовлення на Україну. Плюс активна пропаґанда іде по всій Європі, – сказав Віктор Набруско. Він також переконаний, що власники медіа-бізнесу мають нести відповідальність перед суспільством. А національний інформаційно-частотний простір має бути визнаний власністю народу, і його наповненість приватні мовники повинні погоджувати, адже взяли цей ресурс у тимчасову оренду.